

DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENT

Prop. 3 L

(2009–2010)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak)

Lov om lønnsnemndbehandling av arbeidstvisten i Norsk Luftambulansse i forbindelse med tariffoppgjøret 2009

Tilråding fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet av 2. oktober 2009, godkjent i statsråd samme dag. (Regjeringen Stoltenberg II)

1 Innledning

Arbeids- og inkluderingsdepartementet legger med dette frem forslag om at arbeidstvisten mellom Norsk Flygerforbund på den ene side og NHO Luftfart på den annen side vedrørende overenskomst for Norsk Luftambulansse skal avgjøres av Rikslønnsnemnda. Departementet legger samtidig frem forslag om at det blir forbudt å iverksette eller opprettholde arbeidskamp for å løse tvisten.

2 Partsforhandlinger og mekling

Tvisten har oppstått i forbindelse med tariffoppgjøret 2009. Tariffavtalen omfatter utelukkende Norsk Luftambulansse.

Tariffavtalen mellom partene utløp 30. juni 2009. Forhandlinger om ny avtale førte ikke frem, og Norsk Flygerforbund varslet 14. september 2009 plassoppsigelse for de 27 flygerne som er omfattet av avtalen, med utløp 1. oktober kl. 00.00. Riksmeklingsmannen nedla forbud mot arbeidsstans 15. september og innkalte partene til mekling. Meklingen ble avsluttet 1. oktober 2009 kl. 04.05 uten resultat.

Arbeids- og inkluderingsministeren innkalte par-

tene til et møte samme morgen kl. 06.00. Partene bekreftet på møtet at det ikke forelå noen mulighet for å komme til enighet. Det ble også bekreftet at det ikke forelå enighet mellom partene med hensyn til dispensasjoner for å avverge fare for liv og helse.

Statsråden meddelte at Regjeringen så alvorlig på de konsekvenser for liv og helse en konflikt ville medføre, og for å unngå dette ville Regjeringen fremme lovforslag om tvungen lønnsnemndbehandling av tvisten. Han henstilte på denne bakgrunn til Norsk Flygerforbund om å avslutte streiken og gjenoppta arbeidet. Norsk Flygerforbund sa seg villig til dette.

3 Omfang og virkninger av konflikten

Norsk Luftambulansse er Norges største operatør av legehelikoptre. På oppdrag fra Helseforetakenes nasjonale luftambulanssetjeneste ANS er Norsk Luftambulansse flyoperatør på basene Lørenskog, Stavanger, Bergen, Trondheim, Ål, Dombås, Førde og Arendal, som utgjør 8 av Norges 11 helikopterbasen. Departementet har innhentet informasjon fra Helse- og omsorgsdepartementet og Statens helsetilsyn om virkninger av konflikten.

I 2008 var 74 % av oppdragene ved de berørte basene utrykning til et åsted (primæroppdrag), 21 % var overføring mellom sykehus (sekundæroppdrag) og ca. 3 % oppdrag for redningstjenesten (SAR). Hele 74 % av oppdragene hadde hastegrad AKUTT og 21 % HASTER. Tjenesten er anestesilegebemannet og representerer et viktig supplement for den øvrige ambulansetjenesten. Under en streik ville ambulanseflytjenesten være uberørt, og noen overføringsoppdrag ville kunne blitt utført med fly.

Luftambulanssebasen i Ålesund er operert av Lufttransport AS og ville vært den eneste operative i Sør-Norge ved en streik i Norsk Luftambulansse. Basen i Brønnøysund er også operert av Lufttransport AS og kunne tatt oppdrag i nordlige deler av Trøndelag som normalt. Øvrige luftambulanssebaser kunne rykket ut med legebil da denne delen av tjenesten ville vært uberørt. Forsvarets redningshelikoptre ved Rygge, Sola, Florø og Ørland ville også vært uberørt, men har søk og redning til sjøs som sin primæroppgave. Ved hendelser langt fra luftambulanssebase vil altså bilambulanssetjenesten ikke kunne fått den assistansen fra ambulanshelikopter/anestesilege som man vanligvis kan forvente. Dette kunne delvis vært kompensert ved at lege fra sykehus eller primærlege fulgte med ambulansen. Ved nødvendig overføring av pasient mellom sykehus ville sykehusene måtte organisere nødvendig medisinsk følge i bilambulansse.

I brev 1. oktober 2009 til Helse- og omsorgsdepartementet uttalte Statens helsetilsyn:

«Ambulanssehelikoptertjenesten i Norge har som primæroppgave å rykke ut til pasienter med tidskritiske sykdoms- eller skadetilstander for å yte livreddende behandling og transportere pasienter til sykehus.

Statens helsetilsyn hadde den 29. september direkte kontakt med partene i konflikten, dvs. Norsk flygerforbund ved Norsk Luftambulansses Flygerforening og NHO Luftfart. I denne dialogen ble det klart at NHO Luftfart ikke mener det er grunnlag for å etablere dispensasjonsordninger ved en eventuell konflikt.

Statens helsetilsyn ble kl. 04.05 i dag orientert av Helse- og omsorgsdepartementet om at det var brudd i forhandlingene og at NHO Luftfarts standpunkt om dispensasjonsordninger var uendret. En konflikt vil derfor medføre bortfall av ambulanssehelikoptertjenester.

På denne bakgrunn anser Statens helsetilsyn at arbeidskonflikten mellom Norsk flyger-

forbund og NHO Luftfart vil kunne medføre umiddelbar fare for befolkningens liv og helse.»

4 Konklusjon

Arbeids- og inkluderingsdepartementet vurderer situasjonen slik, særlig med grunnlag i Helsetilsynets vurdering, at hensynet til liv og helse taler for at arbeidstvisten mellom Norsk Flygerforbund og NHO Luftfart vedrørende overenskomsten for Norsk Luftambulansse blir løst uten videre arbeidskamp.

Norge har ratifisert flere ILO-konvensjoner som verner organisasjonsfriheten og streikeretten (konvensjon nr. 87, 98 og 154). Slik konvensjonene har vært tolket av ILOs organer, stilles det strenge krav for inngrep i streikeretten, men det åpnes likevel for inngrep dersom streiken setter liv, helse eller personlig sikkerhet for hele eller store deler av befolkningen i fare. Sosialpakten under Europarådet har i artikkel 6 nr. 4 en tilsvarende bestemmelse som verner streikeretten. Artikkel 6 må imidlertid ses i sammenheng med artikkel G, som åpner for at det ved lov kan foretas begrensninger i streikeretten som er nødvendige i et demokratisk samfunn til vern av andre menneskers frihet og rettigheter, eller til vern av offentlige interesser, den nasjonale sikkerhet og moral i samfunnet.

På denne bakgrunn er Arbeids- og inkluderingsdepartementet av den oppfatning at et vedtak om tvungen lønnsnemnd i den omhandlede arbeidskonflikten er innenfor rammen av de konvensjoner Norge har ratifisert. Dersom det skulle påvises motstrid mellom internasjonale konvensjoner og Norges bruk av tvungen lønnsnemnd, mener departementet at det uansett er nødvendig å gripe inn i konflikten.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om lov om lønnsnemndbehandling av arbeidstvisten i Norsk Luftambulansse i forbindelse med tariffoppgjøret 2009.

Vi **HARALD**, Norges Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak til lov om lønnsnemndbehandling av arbeidstvisten i Norsk Luftambulans e i forbindelse med tariffoppgjøret 2009 i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag

til lov om lønnsnemndbehandling av arbeidstvisten i Norsk Luftambulans e i forbindelse med tariffoppgjøret 2009

§ 1

Twisten mellom Norsk Flygerforbund på den ene side og NHO Luftfart på den annen side i forbindelse med tariffoppgjøret 2009 vedrørende overenskomst for Norsk Luftambulans e skal avgjøres av Rikslønnsnemnda.

Reglene i lov 19. desember 1952 nr. 7 om lønnsnemnd i arbeidstvister får tilsvarende anvendelse.

§ 2

Det er forbudt å iverksette eller opprettholde arbeidsstans eller blokade for å løse tvisten.

§ 3

Loven trer i kraft straks.

Loven opphører å gjelde når Rikslønnsnemnda har avsagt kjennelse i tvisten.

Trykk: A/S O. Fredr. Annesen. Oktober 2009